

DECIZIE

14 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul:

Oleg Sternioală

Judecătorii:

Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către reprezentantul Întreprinderii Mixte „INCASO” Societate cu răspundere limitată, avocatul Natalia Covaliov,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu răspundere limitată împotriva Danielei Gamața, cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2018, prin care a fost restituit apelul declarat de către Întreprinderea Mixtă „INCASO” Societate cu răspundere limitată împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău sediul Central din 16 mai 2017,

c o n s t a t ă:

La data de 20 octombrie 2016 ÎM „Incaso” SRL s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Danielei Gamața, cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 17 octombrie 2008 între ÎCS „Iute Credit” SRL în calitate de creditor și Gamața Daniela în calitate de debitor a fost încheiat contractul de împrumut nr. 105992.

A menționat că pentru nerespectarea graficului de rambursare a împrumutului, debitorul s-a angajat să plătească pe lângă valoarea împrumutului principal, taxa aferentă contractului de împrumut, dobânda și o penalitate contractuală, care se raportează duratei de întârziere.

A susținut că la 17 octombrie 2008 ÎCS „Iute Credit” SRL și-a onorat obligațiunea, transferând debitorului împrumutul acordat, însă pârâta la rândul ei nu a respectat obligațiunile sale conform contractului.

A afirmat că debitorul a fost înștiințat prin intermediul notificărilor recomandate despre faptul nerespectării clauzelor contractuale.

De asemenea, a menționat că, în adresa debitorului a fost expediată reclamația prin care a fost informat repetat despre nerespectarea clauzelor contractuale și despre rezilierea anticipată a contractului, precum și despre obligațiunea acestuia de a returna împrumutul, dobânda, taxa aferentă la contract și penalitățile calculate conform contractului, însă nu a primit nici un răspuns, motiv ce l-a determinat să înainteze prezenta cerere de chemare în judecată.

A mai indicat reclamantul că, prezenta cerere este înaintată de către ÎM „Incaso” SRL având calitatea de creditor în baza contractului de cesiune nr. 1 din 01 iunie 2010, încheiat între ÎCS „Iute Credit” SRL și ÎM „Incaso” SRL, prin care fost transmis dreptul de creanță către ÎM „Incaso” SRL, în temeiul Actului de predare-primire.

A solicitat reclamantul, încasarea din contul Danielei Gamarța în beneficiul ÎM „Incaso” SRL a datoriei în sumă de 7 506, 83 lei, cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 800 lei și taxei de stat în sumă de 270 lei

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Central) din 16 mai 2017, cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial. A fost încasat din contul Danielei Gamarța în beneficiul ÎM „Incaso” SRL în temeiul contractului de împrumut nr. 105992 din 17 octombrie 2008 încheiat între Gamarța Daniela și ÎCS „Iute Credit” SRL și contractului de cesiune a creanței nr. CES-1/01/06/2010 din 01 iunie 2010 încheiat între ÎCS „Iute Credit” SRL și ÎM „Incaso” SRL, suma restantă a împrumutului în mărime de 1 723, 33 lei și dobânda aferentă împrumutului restant în sumă de 125 lei, iar în total suma de 1848, 33 lei. A fost respins ca neîntemeiate pretențiile ÎM „Incaso” SRL împotriva Danielei Gamarța cu privire la încasarea taxei aferente contractului în sumă de 1200 lei, penalității pentru rezilierea contractului în sumă de 1250 lei și penalității în sumă de 3 208, 50 lei. A fost încasat din contul Danielei Gamarța în beneficiul ÎM „Incaso” SRL suma de 55 lei cu titlu de compensație a cheltuielilor de judecată, ce constau din taxa de stat achitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată, proporțional părții admise din acțiune, suma de 90 lei pentru citarea publică și suma de 500 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică.

La data de 07 iunie 2017 reprezentantul ÎM „INCASO” SRL, avocatul Natalia Covaliov, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 august 2017 nu a fost dat curs cererii de apel depusă de către reprezentantul ÎM „INCASO” SRL, avocatul Natalia Covaliov, fiind acordat apelantei termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri pentru prezentarea cererii de apel motivate, dovada achitării taxei de stat în sumă de 202,50 lei și actele ce confirmă împuternicirile administratorului (extrasul actualizat eliberat de CÎS), concomitent, comunicându-i-se despre posibilitatea restituirii apelului în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel.

La data de 13 septembrie 2017 reprezentantul ÎM „INCASO” SRL, avocatul Natalia Covaliov, prin intermediul Oficiului poștal a expediat în adresa Curții de Apel Chișinău cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 203 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2017, a fost restituită cererea de apel depusă de către reprezentantul ÎM „INCASO” SRL, avocatul Natalia Covaliov, cu toate înscrisurile anexate la aceasta, pe motiv că apelanta nu s-a conformat indicațiilor obligatorii stabilite prin încheierea din 29 august 2017, și anume nu a prezentat în termenul stabilit cererea de apel motivată, dovada de achitare a taxei de stat și dovada împuternicirilor avocatului de a reprezenta interesele persoanei juridice vizate în prezenta cauză.

La 17 octombrie 2017 reprezentantul ÎM „INCASO” SRL, avocatul Natalia Covaliov, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2017, cu restituirea pricinii la rejudecare în instanța de apel.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 13 decembrie 2017 a fost admis recursul declarat de reprezentantul ÎM „INCASO” SRL, avocatul Natalia Covaliov, casată încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2017, cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2018 a fost restituită cererea de apel depusă de reprezentantul ÎM „INCASO” SRL, avocatul Natalia Covaliov, cu toate înscrisurile anexate la aceasta, pe motiv că apelanta nu s-a conformat indicațiilor obligatorii stabilite prin încheierea din 29 august 2017, și anume nu a prezentat în termenul stabilit cererea de apel motivată, dovada de achitare a taxei de stat, și dovada împuternicirilor avocatului de a reprezenta interesele persoanei juridice vizate în prezenta cauză.

La 26 ianuarie 2018, în termenul prevăzut de lege, reprezentantul ÎM „INCASO” SRL, avocatul Natalia Covaliov, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2018, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu restituirea pricinii la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 august 2017, de a nu da curs cererii de apel, a fost expediată pe poșta electronică a avocatului indicată pe mandat info@incaso.md, fără a asigura confirmarea primirii, or, la depunerea cererii de apel, avocatul Natalia Covaliov, a indicat o altă poștă electronică.

A susținut că instanța de apel urma să expedieze citația și încheierea de a nu da curs cererii de apel, pe adresa indicată de avocat, iar în lipsa confirmării recepționării încheierii Curții de Apel Chișinău din 29 august 2017, instanța de apel era obligată să primească pe rol cererea de apel motivată depusă la data de 13 septembrie 2017.

La data de 08 februarie 2018 în adresa intimetei Daniela Gamarța a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către ÎM „INCASO” SRL cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel, iar pricina restituită în instanță de apel pentru judecarea apelului, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Din materialele dosarului, s-a constatat că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Central din 16 mai 2017, acțiunea ÎM „Incaso” SRL a fost admisă parțial. A fost

încasat din contul Danielei Gamarța în beneficiul ÎM „Incaso“ SRL în temeiul contractului de împrumut nr. 105992 din 17 octombrie 2008 încheiat între Daniela Gamarța și ÎCS „Iute Credit” SRL și contractului de cesiune a creanței nr. CES-1/01/06/2010 din 01 iunie 2010 încheiat între ÎCS „Iute Credit” SRL și ÎM „Incaso” SRL, suma restantă a împrumutului în mărime de 1 723, 33 lei și dobânda aferentă împrumutului restant în sumă de 125 lei, iar în total suma de 1848, 33 lei. A fost respins ca neîntemeiate pretențiile ÎM „Incaso” SRL împotriva Danielei Gamarța cu privire la încasarea taxei aferente contractului în sumă de 1200 lei, penalității pentru rezilierea contractului în sumă de 1250 lei și penalității în sumă de 3 208, 50 lei. A fost încasat din contul Danielei Gamarța în beneficiul ÎM „Incaso” SRL suma de 55 lei cu titlu de compensație a cheltuielilor de judecată, ce constau din taxa de stat achitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată, proporțional părții admise din acțiune, suma de 90 lei pentru citarea publică și suma de 500 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 07 iunie 2017, reprezentantul ÎM „INCASO” SRL, avocatul Natalia Covaliov, a contestat-o cu apel.

Urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 august 2017 nu a fost dat curs cererii de apel depusă de către reprezentantul ÎM „INCASO” SRL, avocatul Natalia Covaliov, fiind acordat apelantei termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri pentru prezentarea cererii de apel motivate, dovada achitării taxei de stat în sumă de 202,50 lei și actele ce confirmă împuternicirile administratorului (extrasul actualizat eliberat de CÎS), concomitent, comunicându-i-se despre posibilitatea restituirii apelului în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel.

La data de 13 septembrie 2017 reprezentantul ÎM „INCASO” SRL, avocatul Natalia Covaliov, prin intermediul Oficiului poștal a expediat în adresa Curții de Apel Chișinău cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 203 lei.

Însă, Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 28 septembrie 2017 a restituit cererea de apel depusă de către reprezentantul ÎM „INCASO” SRL, avocatul Natalia Covaliov, cu toate înscrisurile anexate la aceasta, pe motiv că apelanta nu s-a conformat indicațiilor obligatorii stabilite prin încheierea din 29 august 2017, și anume nu a prezentat în termenul stabilit cererea de apel motivată, dovada de achitare a taxei de stat și dovada împuternicirilor avocatului de a reprezenta interesele persoanei juridice vizate în prezenta cauză.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 13 decembrie 2017 a fost admis recursul declarat de reprezentantul ÎM „INCASO” SRL, avocatul Natalia Covaliov, casată încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2017 și restituită cauza spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2018 cererea de apel depusă de reprezentantul ÎM „INCASO” SRL, avocatul Natalia Covaliov, a fost restituită în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă.

Drept temei pentru aplicarea art. 369 alin. (1) lit.a) Cod de procedură civilă și restituirea apelului, instanța de apel a invocat că reprezentantul ÎM „INCASO” SRL, avocatul Natalia Covaliov, nu a executat în termen indicațiile expuse prin încheierea din 29 august 2017 în termenul acordat de 10 zile din momentul comunicării încheierii

respective, neprezentând cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat, contrar faptului că apelantul ÎM „INCASO” SRL a recepționat încheierea respectivă la data de 01 septembrie 2017, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică.

Instanța de recurs conchide că încheierea instanței de apel din 18 ianuarie 2018 este una neîntemeiată și emisă cu interpretarea eronată a normelor de drept procedural, respectiv nu poate fi menținută.

Din materialele dosarului rezultă că cererea de apel nemotivată în numele ÎM „INCASO” SRL a fost semnată și depusă de reprezentantul apelantului, avocatul Natalia Covaliov, indicând adresa de corespondență și poștală electronică e-mail: lia_covaliov@mail.ru.

Pe când din materialele cauzei rezultă că instanța de apel a expediat citația pentru ședința de judecată din 28 septembrie 2017, ora 12.00, precum și încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel, prin poșta electronică la adresa de e-mail info@incaso.md.

Astfel, instanța de apel prematur a constatat asupra restituirii apelului din motiv că reprezentantul ÎM „INCASO” SRL, avocatul Natalia Covaliov, nu a lichidat în termen neajunsurile indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 august 2017, din următoarele.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) CPC, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Potrivit, art. 105 alin. (1¹) CPC, prevede că, citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin telefax, poșta electronică sau prin orice alt mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte.

Curtea de Apel Chișinău nu a respectat normele de drept enunțate supra și nu a comunicat reprezentantului ÎM „INCASO” SRL, avocatul Natalia Covaliov, despre încheierea emisă la 29 august 2017, astfel, avocatul Natalia Covaliov nu a cunoscut despre lichidarea neajunsurilor depistate de către instanța de apel.

Prin urmare Curtea de Apel Chișinău eronat a dispus restituirea apelului declarat de către reprezentantul ÎM „INCASO” SRL, avocatul Natalia Covaliov, din motiv că ultima nu a achitat taxa de stat pentru depunerea apelului și nu a prezentat apelul motivat, în termenul acordat de către instanța de judecată, în condițiile când nici nu i-a fost adusă la cunoștință încheierea prin care i s-a acordat termen, anume pe adresa indicată, conform art. 368 Cod de procedură civilă, or, careva înscrisuri în acest sens lipsesc.

Or, în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Se impune la acest capitol faptul că necomunicarea în modul corespunzător de către instanțele de judecată a actelor de procedură către participanții la proces ar putea înfrânge principiul echității procedurii civile și îngreuna în mod inacceptabil dreptul subiecților la un proces echitabil.

Colegiul reiterează că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982). Or, cum drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (CEDO, hot. Airey vs. Irlanda din 09.10.1979).

Astfel, art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale stipulează că orice persoană are dreptul la judecarea pricinii „în mod echitabil”, ceea ce implică, inclusiv, o procedură contradictorie și egalitatea armelor. Respectarea principiului egalității armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât între părți să se mențină un echilibru corect. Dreptul la o procedură contradictorie implică dreptul unei părți în procesul civil de a lua cunoștință de observațiile sau explicațiile date de cealaltă parte, precum și de a le discuta.

Din aceste considerente și pentru a evita încălcarea dreptului fundamental al părții de acces la justiție Colegiul civil, comercial și contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2018 cu remiterea cauza în instanța de apel spre judecarea apelului, ori din materialele dosarului reiese că neajunsurile indicate în încheierea de a nu da curs cererii de apel au fost înlăturate, fiind anexat la materialele dosarului ordinul de plată a taxei de stat, precum și cererea de apel motivată.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către reprezentantul Întreprinderii Mixte „INCASO” Societate cu răspundere limitată, avocatul Natalia Covaliov.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu răspundere limitată împotriva Danielei Gamarța cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată, cu restituirea pricinii la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic